כל שאתה נושא בתו . לכהן קאמר ולקמן מפרש: **מגרי שני איכא ביניייהו.** לתנא קמא כל מגרי סתם האסור בקהל קאמר ואפילו שני ומיהו שלשי לאו מגרי קרי ליה דישראל מעליא הוא: **מכהן גדול באלמנה.** שמצינו שמתגלה בביאתו כדילפינן לה לקמן* (דף עז.) מגלת יחלל שני חילולין במשמע מגלת כתיב תורה אור לא יחל אחד לזרעו ואחד לזרעו ופוסל את הכהן בביאתו: **אף כל כו'.** ומגרי שני ביאתן בעבירה הוי: **גר עמוני ומואבי איכא ביניייהו.** לרבי יוסי פוסל דהא יש מזרעו שהוא פוסל שהזכרים אסורים איסור עולם ולרבי שמעון הואיל ובאו כשרה דעמוני הוא עמונית אלא מאמו כמו כשרה: **מה כהן גדול באלמנה שזרעו ממנו פסול.** חלל: **באלמנה עיסה.** בכתובות (דף יד.) מפרש אלמנה שפק חלל שהיתה מעורבת בספקות בעלה היה ספק והיא באה מכחו דהויא לה (ג) ספק ספיקא: **למעוטי אלמנה עיסה.** דהואיל דאי אתה נושא בתו שמא חלל היה ותנן (לקמן עז.) בת חלל זכר פסולה מן הכהונה לעולם אי אתה נושא אלמנתו: **ספק ספיקא.** בעלה היה ספק והיא באה מכחו להיפסל: **הלל שונה.** משנה אחת בברייתא עשרה יוחסין כו' וכל האסורין שבהם מותרין לבא זה בזה: **אלעזר שעיברה.** ואין יודע אם מאלעזר אם מאחר: **הולד שמוקי.** שמא מאלעזר וכשר, שמא מאחר ופסול: **ורב אמר הולד ממזר.** ודאי דאמרינן מרובא דעלמא הוא והכל פסולין אלא אלמא לרב ספק כודאי משוי ליה כתנא קמא דאמר ספיקו בודאן מותר: **דאי איתמר בסא.** גבי שתוקי דמתניתין הבא מן הפנויה: **בסתוא קאמר רב.** הלכה כרבי אליעזר דאסור בממזרת משום דרובא הוי כשריס אלא, והא דאסור בבת ישראל משום שתוקי* הוא: **מדין כסותא.** אם היה אלעזר כהן: **מי ידעינן אבוה מנו.** דיפוקי נכסי משאר יורשי של אלעזר ויתיב להלן: **דספים.** נכסי אלעזר ואמר אבי היה ואמר אבי היה: הכי גרסינן תניא וכן רבי אליעזר אומר כו': **עשאוהו כגר לאחר עשרה דורות.** לפי שנתייחס בישראל ונראין כישראל ואסור בפסולות לקהל שמא יאמרו ישראל נשא פסולה: **פחם.** גר וממזרת: **גר ישן.** והרואה אינו מכירו לפניס דסבור שהוא ישראל הבא מישראלית: **והממזרת מדשם.** כלומר ידועה ומיכרת לממזרת: **אמרי ישראל נסיב ממזרת.** הרואה אומר ישראל נשא ממזרת: **אידי ואידי כסדרי פוא.** ואי גריס יפנים הם המחזיקין את זה בכשרות, מחזיקין גם את זו בכשרות: ר'

[ע' רש"ל ובתו"י מה ספ:]

יבמות סט.

כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל שאי אתה נושא בתו אי אתה נושא אלמנתו *מאי איכא בין תנא קמא ובין ר' יוסי? א"ר יוחנן מצרי שני איכא ביניייהו ושניהם לא למדוה אלא מכהן גדול באלמנה דתנא קמא סבר כי כהן גדול באלמנה מה כהן גדול באלמנה שביאתו בעבירה ופוסל בה אף כל שביאתו בעבירה פוסל ורבי יוסי סבר כי כ"ג באלמנה מה כ"ג באלמנה שזרעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל לאפוקי מצרי שני שאין זרעו פסול דאמר קרא בנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא להם בקהל ה'. ורשב"ג אומר כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל שאי אתה נושא את בתו אי אתה נושא אלמנתו מאי איכא בין ר' יוסי לרשב"ג? אמר עולא גר עמוני ומואבי איכא ביניייהו ושניהם לא למדוה אלא מכהן גדול באלמנה דר' יוסי סבר כי כ"ג באלמנה מה כהן גדול באלמנה שזרעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל ורשב"ג כבכהן גדול באלמנה מה כ"ג באלמנה שכל זרעו פסול אף כל-שכל זרעו פסול אפילו נקבות לאפוקי גר עמוני ומואבי דנקבות הוו כשרות לבא-בקהל *דאמר מר עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית. אמר רב חסדא *הכל מודים באלמנת עיסה שפסולה לכהונה מאן מיקל בהני תנאי רבן שמעון בן גמליאל וקאמר כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל שאי אתה נושא בתו אי אתה נושא אלמנתו למעוטי מאי, למעוטי אלמנת עיסה-שפסולה לכהונה, לאפוקי מדהני תנאי *דתנן העיד רבי יהושע ור' יהודה בן בתירא על אלמנת עיסה שכשרה לכהונה מאי טעמא? הוי ספק ספיקא, וספק ספיקא לקולא: אודאן בודאן מותר: *אמר רב יהודה אמר רב הלכה כרבי *אליעזר כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי-הלל שונה עשרה יוחסים עלו מבבל וכולם מותרים לבא זה בזה ואת אמרת הלכה כרבי *אליעזר? ורמי דרב אדרב ורמי דשמואל אדשמואל: דאיתמר-*צרוכה שעיברה: רב אמר הולד ממזר ושמואל אמר הולד שתוקי: רב אמר הולד=ממזר ומורדי בממזרת ושמואל אמר הולד=שתוקי: ואיפוך רב אמר הולד=שתוקי ושמואל אמר הולד=ממזר: תרתי למה לי? צריכא: דאי אתמר בהא קאמר רב משום דרוב כשרים אצלה אבל בהתם דרוב פסולים אצלה אימא מודי לשמואל ואי אתמר בהא קאמר רב משום דאיכא למיתלה בארוס אבל בהא אימא מודי לשמואל, צריכא: ואי בעית אימא לעולם לא תיפוך ומאי "ממזר" קאמר רב לאו מותר בממזרת אלא דאסור בבת ישראל ושמואל אמר הולד שתוקי דאסור בבת ישראל אי הכי* היינו דרב? אלא מאי שתוקי שמשתקין אותו מדין כהונה, פשיטא השתא מדין ישראל משתקינן ליה מדין כהונה מיבעי? אלא מאי שתוקי שמשתקין אותו מנכסי אביו, פשיטא מי ידעינן אבוה מנו? לא צריכא דתפס ואי בעית אימא מאי שתוקי בדוקי-שבודקים את אמו ואומרת לכשר נבעלתי-נאמנת, כמאן כר"ג, האמר שמואל הדא זימנא *דתנן היתה מעוברת ואמרו לה מה טיבו של עובר זה מאיש פלוני וכהן הוא ר"ג ורבי אליעזר אומרים נאמנת רבי יהושע אומר אינה נאמנת ואמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבן גמליאל? צריכא: דאי מהתם הוה אמינא התם דרוב כשרים אצלה אבל הכא דרוב פסולים אצלה אימא לא, וכן רבי אליעזר *אומר כותי לא ישא כותית מאי טעמא? אמר רב יוסף עשאוהו כגר לאחר עשרה דורות-דתניא גר עד עשרה דורות מותר בממזרת, מכאן ואילך אסור בממזרת, יש אומרים עד שישתקע שם עבודת כוכבים ממנו א"ל אביי מי דמי התם גר ישן-וממזרת חדשה, אמרי בר ישראל הוא דקא נסיב ממזרת הכא אידי ואידי כי הדדי גינהו? אלא כי אתא רב דימי אמר רבי אליעזר סבלה ברבי ישמעאל ורבי

ושניהם לא למדוה מכ"ג והא עיקר דרשה נפקא לן בפ' אלמנה לכה"ג (יבמות דף סח.) מכי תהיה לאיש זר דכיון שנבעלה לפסול לה פסלה וי"ל דה"ק דלא תיקשי להו מכה"ג באלמנה דמליגו למילף מיניה למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה כדמפרש גמרא בסמוך וכן צריך לומר בריש מסכת נדה (דף ג.) גבי שמיהם לא למדוה אלא מסוטה:

וכולן מותרין לבא זה בזה. וא"ת מאי וכולן ופי' בקונטרס כל האסורין מותרין לבא זה בזה קשה לר"י דמידי כל האסורין קתני וגרלה לר"י לפרש דכל אחד ואחד מותר במינו והייט דלא כרבי אלעזר דמתניתין דלדידיה ספיקן בספיקן אסור עוד יש לומר ומותרין לבא זה בזה כסדר דמתני' וגרלה דהלכה כרבי אלעזר דהא רב פסיק כוותיה והלכה כרב באיסורי לגבי שמואל* ועוד דרבא נמי סבר דהלכה כרבי אלעזר בפרק החולץ (יבמות דף נז.) גבי ספק בן ט' לראשון ובן ז' לאחרון והלכה כרבא: **כותי** לא ישא כותית. וא"ת היאך מסופק מ"ט והא רבי *אליעזר גופיה קאמר במתניתין (לעיל דף עד.) דספיקן בספיקן אסור וכותי הוא מן הספיקות כדתנן במתניתין וגרלה לר"מ דהכי פירושו שהרי אם שניהם ממזרים היתר גמור הוא ואפילו אם אחד ממזר והאחד איו ממזר מכל מקום גר הוא ומותר בממזרת ולא דמי לאחר ספיקות דמתניתין דקתוקי ואסופי: ורבי

[כתובות מט:]

[ע"ל אלעזר]

תוס' ר"י הזקן

הכל מודים הני תנאי דלעיל: אלמנת עיסה. פר"ש מי שהיא אלמנה מאיש שהיה לעיסה ספק מדומעת כך בעלה הוא בקדושה פי"ם שנתערב במשפחה ספק חלל או ספק נתין או ספק ממזר, והמשיל משפחה זו (במשפחה) (בעיסה) שנתערבה חלקיה כשנילוש הקמח שמא זו אלמנת אהו ספק שמא אינה אלמנתו ואת"ל שהיא אלמנתו שמא לא היה חלל או ממזר (ספק דמזותרת כרשב"ג כס"ש פ"ק דכתובות. והכא גרסי' רשב"ג ובעדיות בסיפא דהאי משנה גרסי' ר"ג והלכתא כותיה. ור"ש [בעלה] ספק ספקא היה ספק והיא באה מכחו לפי' נקרא ספק ספקא: הלל שונה בברייתא דעשרה יוחסין ותני דכל האסורין לבא בקהל מותרים לבא זה בזה ממזר ודאי בספק) דאמרי' ביבמות פרק אלמנה ושם ביארנו יפה:

ב) מוני ל"ל תרוסה שעיברה כיבמות.

[ע"ל אלעזר]

יבמות לז.

[ע"ל אלעזר]

יבמות סט:

כתובות יד. עדיות פרק בתרא מ"ג

יבמות לז.

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה אלמנת וכו' ספק ספיקא. נ"ב ע"ש בכתובות עוד פי' אחר על ספק ספיקא:

מהרש"א

מגהה

מגהה

נוסח מגהה

נוסח מגהה (דף ז.)

מוסגות דקידושין פ"ס